

dura; s'ha de voler definir d'una manera ben precisa i concreta el fi que es persegueix; s'ha d'obrar amb tota sinceritat al servei de l'ideal que estigui més d'acord amb els nostres afanys de llibertat i democràcia, exigint de tothom que actuï sempre dintre el seu pensament, puix que un ajut hipòcrit i indiferent no fa triomfar cap idea, ans al contrari, coadjuva al seu fracàs.

Però, el que més enèrgicament s'ha d'escombrar de per tot arreu, són aquelles mitges tintes que amb certesa no se sap de quin color són; aquells esperits mesquins que, per por, o bé per conveniències personals, cedeixen a totes les amenaces i s'adapten a les circumstàncies més humiliants, amb una facilitat espantosa. Aquests individus, doncs, són els que més por ens han de fer; cal guardar-se d'ells, el seu contacte és perillós, tenen un verí que arreu on l'escampen causen molt mal; cal aïllar-los, deixant-los al marge de tota consideració, que convisquin sols, perquè ells amb ells puguin explicar-se llurs baixeses, de les que potser un dia se'n donaran vergonya.

I així, lliures de tots aquells perills, d'aquells éssers despreciables, que podrien ésser un destorb per l'obra que s'ha de començar, l'home noble, l'home que sent glatir dintre seu un vertader ideal, pot entregar-se de ple a l'alta missió que li està encomenada, ço és, lluitar. La lluita és vida i seguint la amb pas ferm i segur cap el camí traçat, ens portarà a la realització de les nostres aspiracions.

G. VIDAL

## Incompatibilitats

El senyor Castanyer, en la constitució de l'actual Ajuntament, va preveure un cas d'incompatibilitat contra el senyor Descals, industrial que té establert amb l'Ajuntament un contracte que fa referència a la seva indústria. La diligent honestat del senyor Castanyer, ens ha sorprès, puix, no sabem veure el gros motiu que tindria aquest senyor per no haver exposat aquest mateix cas d'incompatibilitat en l'Ajuntament anterior del qual ell formava part i on n'hi havien dos de ben manifestos: el de la Presidència i la del senyor Fajula. Perquè aleshores el senyor Castanyer no mostrà la seva noblesa acusant els esmentats senyors de que era incompatible el càrrec d'Alcalde amb el de gerent d'una casa que té establert un contracte amb la ciutat, i a l'altre, de què era incompatible el seu càrrec de conseller amb el de farmacèutic titular de l'Ajuntament, plaça que degué adquirir després de la mort del senyor Cardelús? Aquestes dues incompatibilitats són, al nostre entendre, molt més il·lícites que la del senyor Descals. La primera, principalment, podia perjudicar àdhuc els interessos del poble, puix sabem que s'intentà modificar el contracte, d'acord, com es natural, amb la part interessada.

Cal ésser més sincer i no deixar-se portar per la gelosia de posseir una vara! Es que en el període de la Dictadura no calia ésser noble i actuar dintre la política amb la puresa que ara ell reclama? Potser sí que en aquells temps—com els deuen ja anyorar!—l'administració dels interessos del poble era una mena de sucursal de llurs establiments respectius, i els negocis els hi feien fer els ulls grossos per no veure les més rellevants incompatibilitats legalitzades...

Si és que el senyor Castanyer esperava obtenir, amb la seva despreocupada actitud, una vara, s'ha equivocat del tot. Ens temem que el senyor Castanyer no en tindrà mai més cap de vara; tot el més que pot donar-li el poble es un bon bastó, per a pagar-li d'una manera ben eloqüent la seva gestió municipal en la Comissió de Foment, on donava treball solament a n'aquells obrers que no tenien idees oposades a les seves, o bé que freqüentaven sovint la seva botiga...

R. A.

## Comentari

### Sobre unes declaracions

«Le Temps» portava, no fa gaires dies, unes interessants declaracions polítiques del senyor Cambó. Aquest il·lustre polític, que sembla ésser el veritable mentor de la gestió governamental del general Berenguer, ha exposat, en les esmentades declaracions, la seva posició actual d'una manera ben clara, pel que fa referència a un possible

canvi de règim constitucional. Allò de República, Monarquia?, ja ha estat contestat. El senyor Cambó s'ha manifestat resoltament per la monarquia, forma de govern, segons ell, més adequada per a solucionar tots els nostres problemes polítics i socials.

Aprofità aquesta avinentesa per fer un intencionat elogi del monarca, assabentant-nos que amb la seva tàctica i habilitat s'ha guanyat altra vegada l'adhessió de tots aquells servidors de la monarquia que el Dictador, amb les seves escames contra els vells polítics, havia allunyat de Palau. Pel que es veu, li ha costat molt poc al senyor Cambó d'oblidar l'obra persecutòria contra Catalunya, sancionada i tal vegada inspirada per la mateixa institució que ell amb tanta energia procura defensar i aturar en la franca devallada a que es veu empesa. Nosaltres, que tindrem, tal vegada, un concepte diferent de patriotisme i dignitat política, no podem pas perdonar amb tanta facilitat unes persones i uns símbols que s'esforcen per atuir i matar la llengua i cultura d'un poble, ço és, el seu esperit. No podem tenir ja cap esperança en un règim que, per a ofegar una justa demanda de responsabilitats civils i militars i en nom de l'ordre i integritat nacional, crida a una Dictadura per a evitar fer justícia i poder aixafar els nostres més cars ideals, i que sens dubte es veuria amb cor de servir-nos en una altra de més aspra, si ho creia necessari per a consolidar el seu poder.

Catalunya, allionada per la experiència, no pot veure amb complaença la posició de novomonarquisme de l'ex-leader de la Lliga, que té la barra de dir-nos que els republicans no tenen cap autoritat en el país. Si l'autoritat l'enten com el dret a dirigir una multitud al fi que li és propi, no sabem pas veure on recolza l'autoritat del senyor Cambó per dirigir el nostre poble cap el fi històric que li és propi i que indubtablement obtindrà, però no amb l'ajuda dels monàrquics del nostre país, sinó amb la decisiva empenta de les esquerres catalanes, col·laborant lleialment amb les forces republicanes d'Espanya entera. Ara mateix, els que més brutalment i amb odi han aprofitat l'acte de germanor i comprensió dels intel·lectuals castellans i catalans, celebrat a Barcelona, per a atacar els sentiments de Catalunya, han estat els ultra-monàrquics de l'A. B. C. de quins elements l'actual monarca no pot prescindir ni tan solament deixar de contentar. Els únics intel·lectuals que mancaven a n'aquest acte eren els que pertanyien a les forces monàrquiques (Maura, Debate, A. B. C.)

Per què, doncs, hem d'alimentar la més petita esperança de que el fervor monàrquic d'alguns catalans ens pugui fer cap bé a Catalunya?

Per altra part, les noves forces republicanes d'Espanya (Marañon, Araquistain, Asúa, Gasset) són els que han demostrat comprendre més acertadament el nostre problema i han sabut allargar-nos cordialment la mà per a resoldre'l d'acord amb les nostres aspiracions. Podríem citar innombrables fets que ens demostrarien abastament que tots els catalans que desitgin sincerament la llibertat de Catalunya, no poden seguir altre camí que el que porti a una República Federal i Democràtica.

DEMOFIL

## Vària

Es coneix que a Sant Joan les Fonts hi han fàbriques de paper. Casualment ens ha vingut a les mans una «hoja» de dimensions exagerats (66 X 23) signada per «Pedro Vila», ex-alcalde de la Dictadura d'aquell poble.

En ella preté justificar-se de com duia els comptes i de si era «buena o mala» la seva administració. Nosaltres no havem pas pogut posar en clar l'entrellat d'aquell extracte de números, però no és necessari. Els alcaldes d'aquesta mena no cal que es justifiquin, ara, davant d'un poble que no els elegí.

El que ens interessa recollir d'entre tota la pintoresca literatura—que sembla d'un voluntari de cos de cornetes—i que abunda en el contingut de la «hoja» és allò que diu «hay quien cree que voy atrasado de banquetes y en verdad me cansan». I allò altre de que «mi caracter es popular en tono demócrata».

Ja està de broma, ja! Un alcalde demòcrata en plena

època inquisitorial, resulta com una mena de bulto sospitós.

L'enhorabona de cor per la fulla—que l'arxivarem.—Ella retrata fidelment una època i un alcalde.

Ja varen ésser ben dolents de fer ballar sardanes quan el van treure! Nosaltres li hauríem fet esquellots.

### L'OBERTURA DEL «CASAL CATALÀ»

En l'aglomeració de públic que hi havia en el local del «Casal Català» en el lloc que ocupàvem no ens era ben fàcil recollir totes les afirmacions dels oradors que aquella nit prengueren la paraula. Tots ells tiraren cap als ideals d'esquerra, majorment en Josep Figueres que es declarà francament republicà.

Sentírem, però, a pesar de la distància, que ens separava de la presidència, una afirmació del senyor Capdevila que ens resultà tan i tan dretista com mai ho hauríem arribat a creure.

El senyor Capdevila no pot ingressar a «Acció Catalana perquè ell és massa catòlic!»

Molt bé, senyor Capdevila. Cregui'ns a nosaltres. No hi entri pas! A n'els bons elements d'Acció, vosté no els hi farà cap falta.

### CONFERENCIA DE F. XAVIER RIERA

El dissabte passat descabdellà, en el «Centre Catòlic», la seva anunciada conferència sobre «Fisiografia volcànica», el cult jove d'aquesta, F. Xavier Riera. Feu una bella disertació sobre tant suggestiu tema, palesant la seva intensa preparació científica, discutint-nos amb naturalitat els trets principals del nostre paisatge, des del triple aspecte de la seva extensió, forma i color. Per manca d'espai no podem donar una ressenya més extensa d'aquesta interessant conferència.

## Cinema, Teatre i Música

En el Teatre Principal, les nits del dijous i del divendres, alternant amb dos programes de pel·lícules còmiques d'escàs valor, hi actuà la atracció dels «Golden Dausers», quins treballs varen plaure al públic. A fer justícia, les danses per ells executades resultaven força escaients i d'una plasticitat acurada. Es de lamentar que la música, per manca de temps en l'assaig, no s'ajustava del tot. El prestigiatador i la cantatriu, flacs. El preu discret.

*Ideal Park.*—Resulta irrisori que quan una empresa ha filmat, en èpoques passades, una versió ajustadíssima d'una obra coneguda com «Els tres Mosqueters», ens dongui ara, com a plat fort, una paròdia tan ridícula de la mateixa obra, com la que començà en la sessió del passat diumenge i en un preu més elevat.

«Rosa de California» resultava un film entretingut amb alguna vista artística d'una presentació força encertada.

«Ricardito Taimadge», molts metres de cinta i molt poc art.

Com sempre, car.

*Centre Obrer.*—En Millà, amb el seu adob «La meva mare», que posaren en escena els aficionats del Centre Obrer, aconseguí una semblança molt mins a l'obra «La Carcajada».

En una obra com aquesta on, excepte del protagonista, els altres papers hi són una poca cosa, és aventurat fer-ne un comentari, quan els que la posen en escena són aficionats i en llur comès s'hi veu clar un gran esforç. Hi hagué de tot, bó i passador. Pot ésser, el que més airós se'n sortí, fou el senyor Jaume Feixes. La senyoreta Martí, discreta. El senyor Santcliment, ens agrada més en altres papers que en els tràgics.

En el primer entre-acte, «L'Arpa Nocturna» ens feu sentir alguna de les peces que tant bé executen. La dicció perfecta de l'esmentada agrupació artística, es pot adquirir solsament amb un assaig, una constància i un mestre com el que tenen.

Felicitem a tots, i en particular al bon amic Enric Mitjà, ànima de «L'Arpa Nocturna».

Esplèndit fou el concert que va donar-nos l'últim diumenge el Tercet Casanovas al «Café Esport». Les peces que integraven el programa foren dites totes amb una justesa i netedat dignes d'elogi, fent que la concurrència en sortís ben satisfeta. Els felicitem a